

Otto Edvard Vuolan ja hänen perheensä elämänvaiheet

Otto Edvard 3.2.1880-17.5.1953

Kansakoulunopettaja Otto Vuola syntyi Uudellakirkolla (Kalannissa) ja kuoli Turussa. Hänen vaimonsa, kiertokoulunopettaja Suoma Aurora os. Söderlund oli syntynyt Koski Tl:ssä 17.3.1882 ja kuoli 21.8.1950 Marttilassa. Suoma ja Otto vihittiin avioliittoon 18.8.1906. Heille syntyi neljä lasta, Aimo, Veijo, Anja ja Aarni.

Äitini Anja sekä muut Vuolan sisarukset kutsuivat vanhempiaan aina Papaksi ja Mammaksiksi. Mitään muuta nimitystä en muista heistä koskaan käytetyn. Kertomuksia Otto Vuolasta minulla on kovin vähän; äitini on ennemminkin kertonut omasta lapsuudestaan ja sisarusten leikeistä Karvelan kansakoululla.

Oton ja Suomen seurusteluajalta äitini kuitenkin kertoi aika merkillisen tarinan. Otto ja Suoma asuivat useamman kilometrin päässä toisistaan. Yhtenä iltana Otolle oli tullut tunne, että hänpä lähteekin nyt Suomaan tapaamaan, vaikka mistään treffeistä ei ollut sovittu. Kun Otto oli tullut perille, hän löysi Suomen nukkumasta huoneesta, jonka nurkassa oli kakluuni. Huonetta oli lämmitetty ja pellit pantu kiinni, mutta huoneeseen oli ilmeisesti tullut häkää. Mitä olisikaan voinut tapahtua, jos Otto ei olisi yllättäen juuri sinä iltana tullut morsiantaan tapamaan!

Karvelan koululla

Otto Vuola valmistui opettajaksi Rauman seminaarista 1902 ja toimi opettajana Marttilassa. Marttilan Karvelan koululla olivat molemmat puoliset opettajina, Suoma Aurora käsityönopettajana. Hän oli mm. hyvin taitava pitsinvirkkaaja, joka taito sitten periytyi myös Anjatyttärelle. Otto oli vaativa, aika ankarakin opettaja, niinkuin tuohon aikaan tietysti oli tapanakin.

Otto Vuola toimi vakuutusasiamiehenä Marttilassa ja osallistui aktiivisesti paikkakunnan asioiden hoitoon. Hän toimi mm. vaalilautakunnan ja verotuslautakunnan puheenjohtajana, useita vuosia Säästöpankin tilintarkastajana ja kirjaston johtokunnan jäsenenä. Hän oli innolla mukana Marttilan ym. kuntain opettajayhdistyksen toiminnassa.

Otto Vuolaa pidettiin paikkakunnan kulttuuripersonana ja väsymättömänä sivistystyön eteenpäin viejänä. Tällä saralla hänen puhujanlahjojaan käytettiin myös naapuripitäjissä Tarvasjoella ja Koskella. Otto oli musiikkimiehiä. Kuorolaulu oli sydäntä lähellä, ja Marttilan Sekakuoro kuului hänen aikanaan Varsinais-Suomen parhaisiin kuoroihin. Pitäjän juhlissa ja iltamissa sekä perhejuhlissa musiikkiohjelma oli useimmiten Otto Vuolan hoidossa. Hän soitti harmonia ja urkuja ja toimi Marttilan seurakunnan vt. kanttorina vuoteen 44 asti yhteensä 15 vuotta.

Puutarhanhoito kuului lempiharrastuksiin. Karvelan kansakoulun ympärillä oleva kuusiaita on Oton istuttama. Tämä komea aita oli ainakin vielä 70-luvulla olemassa, jolloin kävin katsastamassa koulun ja juttelin sen nykyisten asukkaitten kanssa. Rakennus ei enää toimi kouluna, vaan on yksityisasunto.

Kaarle Vuolan tytär Sally Junnila on kertonut, että kun Otto Vuola kävi Marttilasta polkupyörällä Turussa asioilla, hän tapasi menen tullen poiketa Liedossa Kaarle-veljen luona.

Otto piti kissoista, ja perheessä oli ainakin 40-luvun alussa Kissi-niminen isokokoinen, mustavalkoraidallinen kissa.

Otto Vuola oli suhteellisen lyhyt. Hän oli herrasmies ja pukeutui aina hyvin ja siististi. Kotioloissakin hänellä oli usein puku päällä ja kaulassa valkoinen irtokaulus. Kiharat, tummat hiukset oli kammattu kauniisti laineille, ja jakaus oli varmasti suora. Housut olivat aina todella hyvin prässätyt, muisti äitini.

Prässeihin liittyy eräs äidin kertoma tarina: Pappa istui keinutuolissa, ajatuksiinsa vaipuneena, sanomalehteä lukien. Anja-tyttö - lieneekö tuolloin ollut 5-6 -vuotias - leikki lattialla hänen jalkojensa juurella leikaten saksilla jotakin. Terävät housunprässit alkoivat kiinnostaa, ja tyttö ilmoitti isälleen: "Nyt minä leikkaan Papan prässejä pitkin." Pappa ajatuksissaan ynähti vain "Juu, juu." Anja ehti leikata molempien lahkeitten prässejä pitkin polviin asti, ennenkuin Pappa havahtui huomaamaan, mitä oli tapahtunut. Toruja ei tullut, koska lupa oli saatu.

Vuolan perhe asui Karvelan koulun rakennuksessa. Koulussa oli kaksi isoa luokkahuonetta.

Toisessa oli harmoni. Yhtenä jouluna nuorin veli Aarni väitti vakavissaan, kiven kovaa, että oli nähnyt harmonin takana punamyssyisen tontun. Vanhemmat ja sisarukset vähän epäilivät moista.

Kummitusleikkejä ja kesyjä harakoita

Käytyään Karvelassa kansakoulun Suomen ja Oton lapset lähtivät oppikouluun Turkuun, Aimo, Veijo ja Aarni Turun Lyseoon ja Anja Turun Suomalaiseen Yhteiskouluun. Kotona Marttilassa käytiin yleensä vain loma-aikoina ja viikonloppuisin. Matkanteko linja-autolla Turusta Marttilaan ei 20-luvulla taittunut yhtä helposti kuin nykyisin.

Karvelan koulun ympäristö tarjosi oivalliset leikkipaikat lapsille, ja äitini on kertonut paljon tarinoita lapsuutensa leikeistä. Kaikenlaiset seikkailut ja kummitusleikit tuntuvat olleen mieluisia. Joskus lapset kävivät uimassa joessa. Naapuritalossa tai taloissa oli ainakin lehmiä ja hevonen, koska äitini lapsuudenmuistoissa niilläkin oli oma roolinsa.

Jonakin kesänä lapset olivat kesyttäneet harakan. Se oli kiinnostunut ihmisistä, mutta vielä enemmän sitä kiinnosti kaikki kiiltävä. Se varasteli talojen pihoilta ja ikkunoilta lusikoita, neulakoruja ja helyjä ja kuljetti ne pesäänsä. Harakanpesästä Vuolan lapset olivat löytäneet jos jonkinlaista pientä kiiltävää kapistusta. Keran harakka oli hoksannut raitilla kulkevan hienon rouvan hatussa kiiltävän soljen ja oitis hyökännyt sen kimppuun. Arvata voi, että kyseinen matami oli saanut jalat alleen!

Viime vuodet Turussa

Otto Vuola jäi eläkkeelle 1946. Viimeiset vuotensa hän asui Turussa, luullakseni Puutarhakatulla olleessa kerrostalossa. Pikkutyttönä, ehkä 5-6 -vuotiaana muistan kerran käyneeni siellä tapaamassa häntä joskus vuonna 52-53 yhdessä äidin kanssa. Tarkempia mielikuvia tuosta tapaamisesta ei kuitenkaan ole jäänyt mieleeni.

Muistan äitini kertoneen, että Papalle rakkaaksi tullut virsien laulaminen oli loppuun asti tärkeä harrastus - mistä kaikki kerrostalon asuk-

kaat eivät välttämättä pitäneet.

Suoma Aurora oli kuollut 1950, ja Otto ikävöi kovasti vaimoaan. Leskenä Otto Vuola ehti elää vajaat kolme vuotta. Hän kuoli 73-vuotiaana, toukokuussa 1953, ja hänet haudattiin Turkuun vaimonsa viereen.☐

Maaliskuussa 1995

Anneli Heikkilä

Otto Vuolan tyttärentytär